

CP, CEREBRAL PARES

Cerebral Pares, CP, är ett samlingsnamn för ett rörelsehinder orsakat av en skada eller utvecklingsrubbing i den ännu omogna hjärnan. Det är egentligen inte en enhetlig sjukdom utan beror på en skada som ska ha inträffat antingen under graviditeten, i samband med förlossningen eller före två års ålder. Idag vet man att de flesta med CP fått detta på grund av faktorer som inträffat före förlossningen och att flera olika faktorer ofta bidragit. Vanliga bidragande faktorer är; infektioner, cirkulationsrubbingar, blödningar, tillväxthämning, genetiska faktorer och för tidig födsel. Barn med CP har en förse- nad motorisk utveckling och visar under sin utveckling olika symtombilder beroende på var i hjärnan skadan sitter och vid vilken tidpunkt skadan inträffat.

SYM TOM

Vid CP finns alltid en påverkan på motoriken, hur man rör sig. Det finns många olika motoriska symtom, men svaghet och nedsatt muskelkontroll finns hos alla och leder bland annat till en förse- nad motorisk utveckling hos barn med CP. Hur stor den nedsatta muskel- kontrollen är varierar. Förutom rörelsehindret har många även andra funktionsnedsättningar, som förstånds-handikapp, epilepsi, percep- tionsstörningar, talsvårigheter och synskador. Cerebral Pares delas in i tre huvudgrupper:

- Spastisk CP är vanligast och innebär en förhöjd muskelspänning i hela eller delar av kroppen och ett svårkontrollerat rörelsemönster.
- Dyskinetisk CP innebär att barnets rörelser är ofrivilliga och att barnet inte kan kontrollera musklernas spänning. Nyföddhetsreflexer kan kvarstå och bidra till att det blir omöjligt att styra rörelserna.
- Ataktisk CP innebär problem att samordna sina rörelser på ett bra sätt. Barn med ataktisk CP har svårt både med rörelsernas storlek och med kraft. De har ofta dålig balans, är skakiga och har mycket nedsatt muskelspänning.

DIAGNOS OCH BEHANDLING

Det kan ta lång tid innan man kan få besked om att ett barn har CP. Eftersom barns utveckling ser olika ut kan det vara svårt att avgöra om barn som är yngre än ett år verkligen har CP och ibland kan det ta flera år. Det finns ingen behandling som botar CP. Behandlingen går ut på att mildra symtomen. Det finns olika medicinska och kirurgiska åtgärder som minskar barnets rörelsehinder samt läkemedel som är krampförebyggande vid epilepsi. I takt med att barnet blir äldre och utvecklas förändras symtomen och utifrån dessa planeras sedan den fortsatta behandlingen. Vid CP är habilitering mycket viktigt. Genom träning och stimulering kan man minska effekterna av CP hos barnet och försöka skapa förutsättningar för en så bra utveckling som möjligt.

FORSKNING

Viktig forskning kring habilitering vid CP pågår. Även forskning kring hjärnans utveckling, hur den går till och vilka gener som är av vikt, kan ha stor betydelse för förståelsen och behandlingen av CP.

VISSTE DU ATT

- CP är ett samlingsnamn för ett rörelsehinder orsakat av en skada eller en utvecklingsrubbing i den omogna hjärnan.
- Av de cirka 100 000 barn som föds i Sverige varje år drabbas drygt 200 av CP.
- Vid CP är skadan stationär och förvärras inte, men symtomen förändras i takt med att barnet växer och utvecklas.
- I dag vet man att de flesta med CP fått detta på grund av faktorer som inträffat före förlossningen.